

61

615

UNIVERSITATEA „VALAHIA” – TÂRGOVIȘTE
FACULTATEA DE ȘTIINȚE UMANISTE

Catedra de Educație fizică
Disciplina: KINETOTERAPIE

Lector univ. dr. DORU GALAN

**EDUCAȚIE PENTRU
SĂNĂTATE
ȘI PRIM AJUTOR**

CURS UNIVERSITAR

RISOPRINT
Cluj-Napoca • 2017

Lector univ. dr. DORU GALAN

**EDUCAȚIE PENTRU
SĂNĂTATE
ȘI PRIM AJUTOR**

CURS UNIVERSITAR

Editura RISOPRINT
Cluj-Napoca • 2017

discipline de combat, a implicării în activitatea sportivă, inclusiv de înaltă performanță, dar și în urma consultării unei bibliografii de specialitate ample.

În acest context, considerăm că demersul nostru în elaborarea acestui curs, constituie o altă modalitate prin care ne dorim ca absolvenții noștri să poată fi competitivi atât în sfera activităților sportive cât și în domeniul cotidian, oriunde și-ar desfășura activitatea: în țară sau pe oricare median de pe mapamond.

Autorul

SUMAR

Cuvânt înainte	3
Curs nr. 1: Locul și importanței disciplinei în domeniul kinetoterapiei; Conceptul de sănătate: sănătate pentru sine și sănătate pentru societate (2 ore)	11
1.1. Educația pentru sănătate și prim ajutor și locul ei în știința kinetoterapiei.....	11
1.2. Conceptul de sănătate și mișcarea	13
1.2.1. <i>Exercițiul fizic de-a lungul istoriei</i>	15
1.3. Sănătate pentru sine, sănătate pentru societate; călirea organismului	17
1.3.1. <i>Călirea cu ajutorul aerului</i>	18
1.3.2. <i>Călirea cu ajutorul soarelui</i>	20
1.3.4. <i>Călirea cu ajutorul apei</i>	21
Cursul 2: Noțiuni fundamentale despre „exerciții pentru sănătate”; exerciții statice și dinamice (2 ore)	22
2.1. Exercițiile pentru sănătate și rolul lor în corectarea deficiențelor fizice	22
2.1.1. <i>Complex de exerciții pentru educarea atitudinii corporale</i>	25
2.2. Exerciții statice și dinamice.....	27
2.2.1. <i>Exerciții fizice statice</i>	28
2.2.1.1. <i>Poziții în gimnastica medicală</i>	29
2.2.2. <i>Exerciții fizice dinamice</i>	33
2.2.2.1. <i>Mișcarea pasivă</i>	33
2.2.2.2. <i>Mișcarea activă</i>	34
Cursul 3: Noțiuni fundamentale despre gimnastica medicală; exercițiile de gimnastică medicală și efectele lor asupra organismului (2 ore)	35
3.1. Gimnastica medicală = Kinetoterapie.....	35
3.2. Exerciții bazate pe creșterea efortului fizic.....	36

3.2.1. Gravitația și rolul ei în cadrul gimnasticii.....	37
3.2.2. Lucrul muscular executat în afara segmentului de contractie.....	37
3.2.3. Exerciții cu autorezistență	38
3.2.4. Exercițiile cu obiecte	38
3.2.5. Exercițiile cu mingi medicinale.....	39
3.2.6. Exercițiile cu aparate de tracțiune.....	40
3.2.7. Exercițiile cu alte aparate specifice	40
3.3. Exerciții bazate pe scăderea efortului fizic	41
3.4. Mișcările pasive	43
Cursul 4: Complexe de exerciții pentru menținerea sănătății, vitalității și tonicității musculare.....	44
4.1. Cerințe pentru exercițiile „de sănătate”, vitalitate și tonicitate musculară	44
4.2. Exercițiile fizice și efectele lor asupra organismului	45
4.2.1. Exercițiile fizice cu efecte morfogenetice.....	45
4.2.2. Exercițiile fizice cu efecte fiziologice	46
4.2.3. Exercițiile fizice cu efecte educative	46
4.2.4. Exercițiile fizice cu efecte profilactice	47
4.2.5. Exercițiile fizice cu caracter terapeutic.....	48
Cursul 5: Complexe de exerciții și influența lor asupra marilor aparate, sisteme și funcții ale organismului (4 ore).....	49
5.1. Exercițiile de gimnastică pentru aparatul respirator.....	49
5.1.1. Exerciții libere de respirație.....	50
5.1.2. Exercițiile de respirație însoțite de mișcări pasive	51
5.1.3. Exercițiile de respirație însoțite de mișcări active.....	52
5.2. Exerciții pentru aparatul cardiovascular	53
5.2.1. Mișcările pasive cu efecte circulatorii.....	53
5.2.2. Contractiile și relaxările musculare locale.....	54
5.2.3. Mișcările active analitice.....	54
5.2.4. Mișcările de „gimnastică vasculară”	55
5.2.5. Masajul cu acțiune circulatorie	55

5.3. Exerciții de gimnastică pentru stimularea funcțională a aparatului digestiv	55
5.3.1. Exerciții pasive pentru abdomen și coapse.....	56
5.3.2. Exerciții active pentru abdomen.....	57
5.3.3. Exerciții pentru abdomen cu rezistență	58
5.4. Exerciții de gimnastică pentru stimularea funcțională a funcției de nutriție și eliminare	59
Cursul 6: Performanța sportivă și refacerea după efort (4 ore) ..	60
6.1. Rolul și importanța refacerii după efort.....	60
6.2. Refacerea activă după efort	61
6.2.1. Antrenamentul autogen.....	63
6.3. Refacerea pasivă după efort.....	64
6.3.1. Importanța somnului pentru refacere.....	64
6.3.2. Masajul și performanța sportivă	66
6.3.3. Sauna și performanța sportivă.....	67
Cursul 7: Alimentația și performanța sportivă (4 ore).....	69
7.1. Rolul alimentației în antrenamentul sportiv	69
7.2. Substanțele nutritive	70
7.2.1. Hidrații de carbon sau glucidele.....	71
7.2.2. Lipidele sau grăsimi.....	73
7.2.3. Proteinele.....	74
7.3. Mineralele	75
7.4. Vitaminele.....	78
7.4.1. Surse de vitamine.....	82
7.5. Apa.....	84
Cursul 8: Identificarea și intervenția în cazul celor mai frecvente afecțiuni de traumatologie sportivă (4 ore)	86
8.1. Evoluția sportivă și traumatologia sportivă	86
8.2. Contuziile.....	87
8.3. Plăgile.....	88
8.4. Crampele musculare	89
8.5. Contractura musculară	90
8.6. Leziunile musculare	91

8.7. Ruptura de tendon	92
8.8. Lombalgia prin suprasolicitare („spatele dureros”)	93
8.9. Epicondilita medială a humerusului („cotul dureros al jucătorilor de câmp”)	94
8.10. Traumatismele articulațiilor (luxația, entorsa)	94
8.11. Bursita	95
LUCRĂRI DE SEMINAR	96
I. Igiena individuală; igiena la locul de muncă; igiena bazelor sportive și a echipamentelor adiacente (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 2 ore)	96
I.1. Igiena individuală	96
I.2. Igiena la locul de muncă	97
I.3. Igiena bazelor sportive și a echipamentelor adiacente	97
II. Trusa de prim ajutor: conținut și mod de utilizare; Plăgile: definiție, mod de prevenire, intervenție; tipuri de pansamente. (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 2 ore)	99
II.1. Trusa medicală de prim ajutor	99
II.1.1. Necesitatea trusei de supraviețuire	100
II.2. Plăgile: definiție, mod de prevenire, intervenție; tipuri de pansamente	102
III. Alimentația: rol în menținerea sănătății; alimentația în sport (substanțele nutritive, vitamine, apa) – vezi și Cursul 7 (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 2 ore)	104
III.1. Rolul alimentației cotidiene și alimentației la sportivi	104
IV. Primul ajutor în entorse și /sau luxații: definiție, clasificare, semne clinice, intervenție (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 4 ore)	108
IV.1. Entorsele	108
IV.2. Luxațiile	109

V. Primul ajutor în traumatismele coloanei vertebrale: prim ajutor simptomatologie, contraindicații; Traumatismele cranio-cerebrale: semne și simptome, primul ajutor	111
V.1. Traumatismele coloanei vertebrale	111
V.2. Traumatismele cranio-cerebrale	112
V.2.1. Traumatismele cranio-cerebrale închise: comoția cerebrală	112
V.2.2. Traumatismele cranio-cerebrale închise: contuzia cerebrală	113
V.3. Traumatismele cranio-cerebrale deschise	114
VI. Primul ajutor în hemoragii: definiție, simptomatologie, contraindicații	115
VII. Primul ajutor pentru o victimă aflată în stare de șoc; Primul ajutor în stopul respirator; reanimarea cardio-respiratorie (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 2 ore)	119
VII.1. Primul ajutor pentru o victimă aflată în stare de șoc	119
VII.2. Stopul respirator	120
VII.3. Reanimarea cardio-respiratorie	121
VIII: Primul ajutor în Insolăție, Hipertermie și/sau Hipotermie; definiție, simptomatologie; (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 2 ore)	124
VIII.1. Insolăția	124
VIII.2. Hipertermia	125
VIII.3. Hipotermie	126
IX. Primul ajutor în caz de înec: definiție, simptomatologie , prim ajutor (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 2 ore)	128
X. Primul ajutor în caz de arsuri: definiție, tipuri, simptomatologie , prim ajutor; Primul ajutor în caz de electrocutare (Lucrări practico-teoretice; studiu de caz / 2 ore)	130
X.1. Primul ajutor în caz de arsuri	130
X.2. Primul ajutor în caz de electrocutare	132
Bibliografie	135